

[Elsø-Merete Ross.]

sociale og personlige forhold, hans forhold før og efter gerningen og hans bevæggrunde til denne. Jeg ved godt, at ændringen hovedsagelig skal modvirke urimelig straffeskærpelse på grund af tidligere kriminalitet, men paragraffen er formet, så vidt jeg forstår den, med et socialpolitisk sigte, som jeg finder det meget vigtigt at få med. Der har ikke været enighed i straffelovrådet om denne ændring, hvorved man udelader henvisning til „foregående vandel“ og lovovertræderens „for dagen lagte forbryderiske sindelag“. Ministeren har fulgt mindretallet. Recidiv har hidtil været betragtet som en væsentlig udmålingsfaktor. Der er en udvikling i gang bort derfra. Denne udvikling ønsker mindretallet støttet i en lovgivningspolitisk beslutning ved ændring af § 80. Den nuværende formulering giver ikke noget naturligt udgangspunkt for, at dårlige personlige eller sociale forhold, som ikke mindst for de traditionelle straffelovovertræderes vedkommende er så hyppigt forekommende, kan tages i betragtning som formildende omstændighed.

Der tales af og til om straffesystemets sociale skævhed. I en artikel i bogen „Behandling som straf“ skriver professor Torstein Eckhoff, at denne udjævning næppe lader sig gennemføre ved hjælp af strengere straffe over for de lovovertrædere, der hører hjemme i de mellemste og højere sociale grupper. Han ville heller ikke finde det ønskeligt, men han mener, det ville være en god begyndelse at vise større mildhed, end vi gør, over for dem i samfundet, som stadig vandrer ud og ind af straffeanstalterne på grund af småtyverier, drukkenskabsforseelser o. lign. De repræsenterer ingen fare for samfundet, og der findes ringe anledning til at tro, at frihedsberøvelse gør dem selv eller andre bedre. Han tror også, vi bør være mere tolerante over for børns og unges strafbare handlinger.

I § 285 har man efter lovforslaget udeladt en 3-årig strafferamme i gentagelsestilfælde. Fortalerne for ændringen er godt klar over, at en konsekvens af at tage recidivrammen ud af paragraffen vil være en øget anvendelse af § 286, som har en strafferamme på 6 år, men man ser dette som en fordel, idet retten derved tvinges til i den enkelte sag at

overveje, om denne sag er egnet til at føres op i en højere ramme. Jeg ser en overensstemmelse mellem denne opfattelse og den mindre vægt, der efterhånden lægges på recidivet, og som også kommer til udtryk i den før omtalte § 80, som jeg finder sympatisk.

I § 287 har man ændret udtrykket forbrydelse „af særlig ringe strafværdighed“ til forbrydelse „af mindre strafværdighed“ og derved udvidet paragraffen til at omfatte et bredere antal af berigelsesforbrydelser. Medens nedsættelse af straffen til bøde eller hæfte nu er fakultativ, er anvendelse af bøde eller hæfte gjort obligatorisk, hvis de begærede forhold kan henføres under § 287.

Jeg forstår det praktiske i at nævne beløbsrammer for, om et forhold tænkes inddraget under den ene eller anden paragraf, men da betænkningen udkom, blev disse beløbsrammer i hvert fald misforstået i en sådan grad, at mange almindelige mennesker mente, at det nu nærmest var tilladt at tilegne sig varer i supermarkeder og stormagasiner, når bare ikke værdien var over 500-600 kr. I straffelovrådets udtalelse oplyses, at anklagemyndigheden ved tiltalefrafald agter at benytte en beløbsramme på ca. 800 kr. ved tyveri og en noget højere beløbsramme ved andre berigelsesforbrydelser. Jeg tror, det ville være praktisk, hvis det blev gjort befolkningen klart, at tyveri stadig er strafbart, og at tiltalefrafald ikke er ensbetydende med, at man ikke er kommet i forbindelse med retsmaskineriet.

Det er nødvendigt i udvalget nøje at drøfte disse paragraffer, og jeg har med det, jeg hidtil har sagt, ikke bundet det radikale venstre.

Det samme gælder betænkningens syn på visse forbrydelser som brugstyveri af motorkøretøjer og knallerter, arbejdspladstyveri og checkmisbrug. Når vi i udvalget behandler ministerens forslag om afbetalingsunderslæb, vil jeg bede om, at vi får kendskab til de tanker, som den nedsatte forbrugerkommission gør sig angående forholdene inden for afbetalingshandelen. Det burde måske endda overvejes, om den foreslåede ændring ikke skulle stilles i bero, indtil forbrugerkommissionens betænkning foreligger.

Lovforslaget indeholder også ændringer,